

Insatser mot langning av alkohol i Västra Götalands län 2017

Under år 2016 deltog 44 av de 49 kommunerna i Västra Götalands län tillsammans med Polisen, Länsstyrelsen och Länsnykterhetsförbundet i det gemensamma arbetet. Ambitionsnivån för år 2017 är att få med samtliga 49 kommuner i länet.

Sedan flera år har kommunernas, Polisens och Länsstyrelsens gemensamma arbete mot langning av alkohol till ungdomar i Västra Götalands län utvecklats till ett reguljärt arbete under hela året. I samband med riskhelger genomförs särskilda insatser. Det är viktigt att det är återkommande budskap som kommuniceras då det varje år är nya tonårsföräldrar som vi behöver stärka att vara restriktiva med alkohol till sina tonåringar.

Nytt nationellt samarbete – till stöd för regionalt och lokalt arbete

Länsstyrelserna har tillsammans med Systembolaget, IQ och CAN inlett ett fördjupat samarbete. Syftet är att tillsammans kunna göra ett bättre och samordnat arbete och att detta skall vara ett gott stöd för det lokala arbetet i kommunerna.

En viktig del i arbetet är Tonårsparlören som ges ut av IQ. Tonårsparlören är en handbok om ungdomar och alkohol. Den kommer hem i brevlådan till alla tonårsföräldrar som har en tonåring som är född år 2003.

IQ genomför i vår en undersökning med tonårsföräldrar som har barn mellan 13 – 17 år. Resultatet kommer att brytas ner per län och presenteras inför valborgshelgen.

Systembolaget fortsätter antilangningskampanjen under våren med filmen ”Bröder” på TV, bio och i sociala medier. Budskapet är att säga nej av omtanke, till unga som ber om alkohol. Systembolaget välkomnar lokala initiativ och ser gärna att lokala samordnare i kommunerna tar kontakt med Systembolagets områdeschefer för att diskutera aktiviteter i anslutning till Systembolagets butiker. (se även bilaga 1)

Samarbetet mellan länsstyrelserna, Systembolaget, IQ och CAN kommer att fortsätta att utvecklas under året.

Tänk Om

Tänk Om är en kommunikationsinsats som riktar sig till tonårsföräldrar och som handlar om unga och alkohol.

Länsstyrelserna har tagit över ansvaret för Tänk Om. Det är nu åter möjligt att använda Tänk Om motiv i det lokala arbetet.

CAN hanterar trycksaksgeneratorn och webbplatsen för Tänk Om genom ett avtal med Länsstyrelserna.

ANDT-strategi 2016 – 2020

Regeringen fattade den 4 februari 2016 beslut om en samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken för åren 2016 – 2020.

I strategin framhålls bland annat vikten av att det bedrivs ett samordnat tillgänglighetsbegränsade arbete där ANDT-samordning och effektiv alkohol- och tobakstillsyn är viktiga inslag. Vidare framhålls att motverka langning till ungdomar som en fortsatt viktig insats för att uppnå målet om att skjuta upp alkoholdebuten.

Strategin pekar även på att det finns samordningsvinster mellan det ANDT- och brottsförebyggande arbete. Ett exempel är den samverkansinsats som bl.a. Polismyndigheten och Tullverket genomfört i Västra Götaland för att motverka olaglig införsel av alkohol i busstrafiken som ett led i att förhindra langning av alkohol till framför allt ungdomar.

Västra Götalandssamverkan mot droger

De regionala myndigheterna inom "Västra Götalandssamverkan mot droger" i länet har uttalat sitt stöd för att motverka langning av alkohol till ungdomar. I samverkan ingår de fyra kommunalförbunden i länet, Göteborgs Stad, Polismyndigheten, Avdelning Folkhälsa och Kunskapscentrum för psykisk hälsa (KPH) inom Västra Götalandsregionen, Tullverket, Kriminalvården och Länsstyrelsen.

Samarbetspartners i arbetet är Länsnykterhetsförbundet. Det innebär ett extra stöd och resurser för kommunerna.

Länssamordnarna Lennart Rådenmark och Ulrika Ankargren har uppdraget att samordna insatserna och bjuda in kommunstyrelserna i länets kommuner att delta i arbetet.

Övergripande mål

- Att motverka och minska ungdomars alkoholkonsumtion
- Att senarelägga ungdomars alkoholdebut
- Att försvåra för ungdomar att komma över alkohol
- Att motverka illegal alkoholdistribution
- Att skapa diskussion föräldrar emellan och med sina ungdomar
- Att skapa diskussion och debatt hos allmänheten

Budskap och målgrupper

Informationsinsatser ger bäst effekt om flera aktiviteter och insatser kompletterar varandra och att det syns i olika medier. Insatserna kommer att pågå under hela året med särskilt fokus på riskhelger och runt skolavslutningarna.

Det finns ett proaktivt budskap inom ramen för *Tänk Om* som är ett koncept framtaget av Folkhälsomyndigheten. Det riktar sig till föräldrar med syfte att stärka föräldrars restriktiva hållning till ungdomsdrickande. Det är väldigt glädjande att föräldrar till tonåringar i allt mindre utsträckning bjuder eller köper ut alkohol till sina ungdomar. Det finns även ett budskap som riktar sig till äldre syskon och kamrater om att inte förse minderåriga med alkohol. Därtill finns ett reaktivt budskap som handlar om att tipsa polisen om man ser att det sker langning av alkohol till minderåriga. Detta riktar sig till hela samhället, föräldrar och andra vuxna.

Under 2017 fortsätter vi utveckla kommunikationsinsatser med film i sociala medier kring ”Hejdåalkoholskador” som riktas till unga vuxna personer.

Länsstyrelsens ansvar

Länsstyrelsens ANDT-samordnare samordnar länets gemensamma satsning mot langning. Länsstyrelsen ansvarar för regionala satsningar såsom kassareklam *Tänk Om* i 49 ICA-butiker i länet (under v. 21 - 22) samt övriga delar av de gemensamma insatserna i länet mot langning av alkohol.

Kommunikationsinsatser i sociala media riktat till unga vuxna personer 20 – 25 år.

Strategisk köpt trafikreklam på bussar och spårvagnar.

Länssamordnarna bistår kommunernas kontaktpersoner med stöd i arbetet och tar fram material som kommunerna enkelt ska kunna använda sig av. Materialet till deltagande kommuner kommer att levereras i vecka 21.

Kommunens ansvar

Kommunstyrelsen ska stå bakom arbetet och ansvarar för förankring och medverkan från kommunala förvaltningar. Det ska finnas en kontaktperson gentemot Länsstyrelsen som samordnar kommunens insatser. Kommunerna ansvarar för den lokala mobiliseringen för att motverka langning av alkohol till minderåriga.

Länsstyrelsen tar under år 2017 inte ut något avgift från kommunerna.

Polisens ansvar

Polisen har särskilt hög prioritet vid riskhelger, inför och under skolavslutningarna. Polisens tipstelefon 114 14 är tillgänglig under hela året. Polisen ansvarar för att det finns uttalade kontaktpersoner gentemot kommunerna kring detta arbete.

Polisens operativa aktiviteter syftar till att

- lagföra de som förser ungdomar med alkohol
- direktförverka den alkohol underåriga innehar

Uppföljning av insatserna

Länsstyrelsen ansvarar för att insatserna följs upp under 2017.

Länsstyrelsen kommer att följa upp kassareklamen på ICA genom att fråga ett antal kunder i butikerna. Dessutom kommer att göras en uppföljning med kommunerna som deltar. Utöver detta kommer mätningar att göras i sociala media.

Anmälan - intresserade kommuner

De kommuner som vill delta i insatser mot langning i Västra Götaland 2017 anmäler sitt deltagande i på särskild blankett som undertecknas av ansvarigt kommunalråd, och skickas till Länsstyrelsen senast tisdagen den 9 maj. Anmälningssblanketten bifogas.

Länsstyrelsen bjuder in kommunerna att delta i årets arbete.

Anmälan skickas till Länsstyrelsen senast tisdagen den 9 maj 2017

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Enheten för social hållbarhet
403 40 Göteborg
Eller e-post esh.vastragotaland@lansstyrelsen.se

Frågor hänvisas till

Lennart Rådenmark
Telefon 010-224 45 29, Mobil 0736-60 52 89
E-post lennart.radenmark@lansstyrelsen.se

Ulrika Ankargren
Telefon 010-224 45 35, Mobil 0736-60 17 97
E-post ulrika.ankargren@lansstyrelsen.se

Vänliga hälsningar

Talieh Ashjari
Enhetschef

Bilagor:

Information från IQ och Systembolaget samt kontaktuppgifter områdeschefer

Anmälningssblankett